

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН ІМ.
Б.Д.ГАВРИЛИШИНА

ЗАТВЕРДЖУЮ

В. о. декана факультету економіки
та управління

Андрій КОЦУР

«__» _____ 2023р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ІНІНОТ

Святослав ПИТЕЛЬ

2023р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

В. о. проректора з науково-
педагогічної роботи

Віктор ОСТРОВЕРХОВ

2023р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни „Міжнародна економіка”

ступінь вищої освіти – бакалавр

галузь знань – 05 Соціальні та поведінкові науки

спеціальність – 051 Економіка

освітньо-професійна програма «Економіка та управління бізнесом»

Кафедра *міжнародної економіки*

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практичні (год.)	ІРС (год.)	Тренінг КПІЗ (год.)	СРС (год.)	Разом (год.)	Екзамен
Денна	1	2	30	30	4	8	78	150	2
Заочна	1	2	8	4	-	-	138	150	2

31.08.2023р.
[Signature]

Тернопіль – ЗУНУ
2023

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми здобувачів вищої освіти на першому (бакалаврському) рівні за спеціальністю 051 Економіка 05 Соціальні та поведінкові науки, затвердженої Вченою Радою ЗУНУ (протокол № 10 від 23.06.23 року).

Робочу програму склала доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри міжнародної економіки Ірина ЗВАРИЧ

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри міжнародної економіки, протокол № 1 від 28.08. 2023 р.

Завідувач кафедри
д.е.н., проф.

Ірина ЗВАРИЧ

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності 051 Економіка, протокол № від 2023 р.

Голова групи забезпечення спеціальності
д.е.н., проф.

Віктор КОЗЮК

Гарант ОП
к.е.н., доцент

Лариса ЛЯХОВИЧ

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ “МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА”

1. Опис дисципліни “Міжнародна економіка”

Дисципліна - Міжнародна економіка	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів : ECTS – 5	Галузь знань – 05 Соціальні та поведінкові науки	Статус дисципліни: обов’язкова Мова навчання: українська
Кількість залікових модулів – 4	Спеціальність – 051 Економіка Освітньо-професійна програма «Економіка та управління бізнесом»	Рік підготовки: <i>Денна – 1</i> <i>Заочна – 1</i> Семестр: <i>Денна – 1</i> <i>Заочна – 1, 2</i>
Кількість змістових модулів – 2	Ступінь вищої освіти – бакалавр	Лекції: <i>Денна – 30 год.</i> <i>Заочна – 8 год.</i> Практичні заняття: <i>Денна – 30 год.</i> <i>Заочна – 4 год.</i>
Загальна кількість годин – 150 год.		Самостійна робота: <i>Денна – 78 год.</i> <i>Заочна – 138 год.</i> Тренінг, КПЗ: <i>Денна – 8 год.</i> Індивідуальна робота: <i>Денна – 4</i>
Тижневих годин – 10 год., з них аудиторних 4 год.		Вид підсумкового контролю - екзамен

2. Мета й завдання вивчення дисципліни “Міжнародна економіка”

2.1. Мета вивчення дисципліни

Програма та тематичний план дисципліни орієнтовані на глибоке та ґрунтовне засвоєння студентами теоретичних і практичних основ функціонування системи мікро- і макроекономічних взаємовідносин, що виходять за національні межі у процесі інтернаціоналізації та глобалізації світогосподарських зв’язків. Курс «Міжнародна економіка» охоплює три блоки питань: теоретичні аспекти формування та функціонування світових ринків та світового господарства; міжнародна мобільність факторів виробництва та основні тенденції розвитку світових ринків; функціональні зв’язки у світовій економіці та місце України.

Головним завданням курсу «Міжнародна економіка» є вивчення студентами сутності і тенденцій інтернаціоналізації економіки, форм, методів економічної діяльності, принципів і середовища її розвитку, практики здійснення

здійснення і механізмів регулювання, набуття вміння аналізувати й оцінювати світогосподарські явища і процеси у контексті національних інтересів України. Метою навчальної дисципліни є формування системи знань з міжнародної економіки, умов, форм, методів і інструментарію забезпечення розвитку міжнародної економічної діяльності.

2.2. Завдання вивчення дисципліни:

- вивчення суті та закономірностей функціонування й розвитку системи міжнародних економічних відносин;
- виявлення факторів, які впливають на міжнародний поділ праці та формування зовнішньоекономічної політики країни;
- аналіз регіональних інтеграційних процесів у глобальному вимірі;
- дослідження тенденцій розвитку світових ринків товарів й послуг, світового фінансового ринку та світових ринків робочої сили;
- оцінювання сучасної міжнародної регуляторно-координаційної політики в сфері міжнародної торгівлі, руху капіталу та робочої сили.

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни:

ФК 01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, робити узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві сучасним процесам в економіці.

2.4. Передумови для вивчення дисципліни.

Дисципліни, які були вивчені раніше: вища математика, макроекономіка, мікроекономіка.

2.5. Результати навчання.

ПР 13. Усвідомлювати особливості функціонування підприємств у сучасних умовах господарювання та демонструвати розуміння їх ринкового позиціонування.

3. Зміст дисципліни «Міжнародна економіка»

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Міжнародна економічна система.

Сутність та структура міжнародної економічної системи. Система світового господарства, його елементи. Міжнародний розподіл факторів виробництва, їх мобільність. Міжнародний поділ праці як рушійна сила інтернаціоналізації

виробництва. Етапи розвитку міжнародної економіки. Структура міжнародної економіки.

Література: 1 -20

Тема 2. Міжнародна економічна діяльність.

Суть та види міжнародної економічної діяльності. Регулювання міжнародної економічної діяльності. Середовище міжнародних економічних відносин. Вплив середовища міжнародних економічних відносин та рівні їх реалізації у XXI ст. Класифікація країн в міжнародній економіці.

Література: 1 -20

Тема 3. Світовий ринок товарів і послуг.

Види та методи міжнародної торгівлі. Структура та динаміка міжнародної торгівлі товарами. Світовий ринок товарів: його складові, функціонування та ціноутворення. Міжнародна торгівля послугами: суть та форми. Міжнародне та державне регулювання торгівлі послугами. Трансформація світового ринку товарів та послуг на межі тисячоліть. Роль ГАТТ/СОТ у функціонуванні глобальної торгівельної системи. Потенційні можливості України в нарощуванні конкурентних позицій на світовому ринку товарів та послуг.

Література: 1 -20

Тема 4. Світовий фінансовий ринок.

Світовий фінансовий ринок: суть та структура. Міжнародний ринок боргових зобов'язань. Міжнародний ринок фінансових деривативів.

Література: 1 -20

Тема 5. Міжнародний рух інвестиційного капіталу і виробнича діяльність.

Суть та форми міжнародного руху капіталу. Сучасні особливості міжнародного руху капіталу. Прямі іноземні інвестиції – ключовий ресурс транснаціональної діяльності. Портфельні іноземні інвестиції.

Література: 1 -20

Тема 6. ТНК у системі сучасної світової економіки.

Сутність ТНК у системі МЕН. Фактори розміщення і причини виникнення ТНК. Структура і типи ТНК. Міжнародно-правове регулювання ТНК.

Тема 7. Міжнародний кредит.

Сутність і форми міжнародного кредиту. Інструменти міжнародного кредитування. Оцінка обсягів міжнародного кредитування. Показники заборгованості країн.

Література: 1 -20

Тема 8. Світовий ринок праці та міжнародні міграційні процеси.

Сутність та сучасна сегментація світового ринку праці. Сучасні тенденції модифікації міжнародного ринку праці за умов глобалізації. Суть та види

міжнародної міграції робочої сили. Економічні ефекти міжнародної трудової міграції. Регулювання міграційних процесів. Вплив інтелекту: причини та наслідки. Участь України в міжнародних міграційних процесах.

Література: 1 -20

Змістовий модуль 2.

Тема 9. Світова валютна система.

Суть міжнародних валютних відносин. Види валютних систем. Еволюція валютної системи. Валютні курси. Котирування валют. Конвертованість валют. Валютні ринки та валютні операції. Валютний ринок України.

Література: 1 -20

Тема 10. Міжнародні розрахунки.

Поняття міжнародних розрахунків. Форми міжнародних розрахунків та їх порівняльна характеристика. Роль світових фінансових центрів у міжнародних розрахунках.

Література: 1 -20

Тема 11. Платіжний баланс та макроекономічна рівновага.

Суть та структура платіжного балансу. Фактори, що впливають на платіжний баланс. Механізми підтримання стійкої рівноваги платіжного балансу. Методи регулювання платіжного балансу. Проблеми зовнішньої заборгованості. Поняття внутрішньої та зовнішньої рівноваги.

Література: 1 -20

Тема 12. Новий світовий економічний порядок: науково-методологічні основи.

Novus ordo mundi. Новий економічний порядок: гносеологічний зміст та функціональна спрямованість. Фінансові інструменти в системі нового світового економічного порядку. Валютна дилема у світовому економічному порядку. Інтеграція зон вільної торгівлі – основа глобального прийняття нового світового економічного порядку.

Література: 1 -20

Тема 13. Глобальні цивілізаційні процеси в системі світового економічного порядку.

Загальнотеоретична схема еволюції цивілізацій. Глобальний ландшафт світової цивілізації. Цивілізаційні особливості європейських країн, що розвиваються. Зіткнення та діалог цивілізацій.

Література: 1 -20

Тема 14. Становлення нового світового економічного порядку і Україна

Рушійні сили формування нового світового економічного порядку у XXI столітті.

Формування єдиної глобальної економічної цивілізації. Україна в системі формування нового світового порядку. Концепція національних інтересів в системі забезпечення безпеки країни.

Література: 1 -20

4. Структура залікового кредиту дисципліни «Міжнародна економіка»

(денна форма навчання)

Назва теми	Кількість годин					Контрольні заходи
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	ІРС	Тренінг, КПЗ	
Змістовий модуль 1.						
Тема 1. Міжнародна економічна система	2	2	6		4	Тести, питання, реферати, завдання, кейси
Тема 2. Міжнародна економічна діяльність	2	2	6			
Тема 3. Світовий ринок товарів і послуг.	2	2	6			
Тема 4. Світовий фінансовий ринок.	2	2	6			
Тема 5. Міжнародний рух інвестиційного капіталу і виробнича діяльність.	2	2	6			
Тема 6. ТНК у системі сучасної світової економіки.	2	2	6			
Тема 7. Міжнародний кредит	2	2	6			
Тема 8. Світовий ринок праці та міжнародні міграційні процеси	2	2	6	-		
Змістовий модуль 2.						
Тема 9. Світова валютна система	2	2	6		4	Тести, питання, реферати, завдання, кейси
Тема 10. Міжнародні розрахунки	2	2	5			
Тема 11. Платіжний баланс та макроекономічна рівновага.	2	2	5			
Тема 12. Новий світовий економічний порядок: науково-	2	2	6			

методологічні основи.						
Тема 13. Глобальні цивілізаційні процеси в системі світового економічного порядку.	2	2	4	2		
Тема 14. Становлення нового світового економічного порядку і Україна	2	2	4	2		
Разом	30	30	78	4	8	

(заочна форма навчання)

Назва теми	Кількість годин		
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
<i>Змістовий модуль 1.</i>			
Тема 1. Міжнародна економічна система	1	1	12
Тема 2. Міжнародна економічна діяльність			14
Тема 3. Світовий ринок товарів і послуг.			12
Тема 4. Світовий фінансовий ринок.	1	1	12
Тема 5. Міжнародний рух інвестиційного капіталу і виробнича діяльність.			12
Тема 6. ТНК у системі сучасної світової економіки.			
Тема 7. Міжнародний кредит	1		
Тема 8. Світовий ринок праці та міжнародні міграційні процеси	1		
<i>Змістовий модуль 2.</i>			
Тема 9. Світова валютна система	1	1	12
Тема 10. Міжнародні розрахунки			14
Тема 11. Платіжний баланс та макроекономічна рівновага.			12
Тема 12. Новий світовий економічний порядок: науково-методологічні основи.	1	1	14
Тема 13. Глобальні цивілізаційні процеси в системі світового економічного порядку.			12
Тема 14. Становлення нового світового економічного порядку і Україна			12
Разом	8	4	138

5. Тематика практичних завдань

Практичне заняття №1

Тема: Міжнародна економічна система.

Мета: вивчити закономірності і тенденції розвитку світогосподарської системи, а також факторів її еволюції.

Питання для обговорення:

1. Сутність та структура міжнародної економічної системи.
2. Система світового господарства, його елементи.
3. Міжнародний розподіл факторів виробництва, їх мобільність.
4. Поняття інтернаціоналізації господарського життя.
5. Етапи розвитку міжнародної економіки.
6. Структура міжнародної економіки.

Література: 1 -20

Практичне заняття №2

Тема: Міжнародна економічна діяльність.

Мета: вивчити та обґрунтувати пріоритетні напрями і види міжнародної економічної діяльності, виходячи із принципів сучасного міжнародного поділу праці.

Питання для обговорення:

1. Суть та види міжнародної економічної діяльності.
2. Регулювання міжнародної економічної діяльності.
3. Середовище міжнародних економічних відносин.
4. Функціональні взаємозв'язки у міжнародній економіці.
5. Класифікація країн в міжнародній економіці.

Література: 1 -20

Практичне заняття №3

Тема: Світовий ринок товарів і послуг.

Мета: оволодіти системою кількісних та якісних показників міжнародної торгівлі, та на їх основі вміти проаналізувати тенденції розвитку світового ринку товарів та послуг

Питання для обговорення:

1. Структура та динаміка міжнародної торгівлі товарами. Світовий ринок товарів: його складові, функціонування та ціноутворення.
2. Вплив міжнародної торгівлі на виробництво, споживання та добробут суспільства в цілому.
3. Основні види операцій та торгівельний баланс.
4. Міжнародна торгівля послугами: суть та форми.
5. Міжнародне та державне регулювання торгівлі послугами.

Література: 1 -20

Практичне заняття №4

Тема: Світовий фінансовий ринок.

Мета: освоїти базові позиції формування та функціонування світового фінансового ринку.

Питання для обговорення:

1. Світовий фінансовий ринок: суть та структура.
2. Міжнародний ринок боргових зобов'язань.
3. Міжнародний ринок фінансових деривативів.

Література: 1 -20

Практичне заняття №5

Тема: Міжнародний рух інвестиційного капіталу і виробнича діяльність.

Мета: оволодіти знаннями передумов та мотиваційних цілей експорту надлишкового капіталу за межі країн, а також засобів їх реалізації.

Питання для обговорення:

1. Суть та форми міжнародного руху капіталу.
2. Динаміка руху капіталів: особливості та сучасні тенденції.
3. Прямі іноземні інвестиції: суть, мотиви здійснення, оцінка ефективності.
4. Портфельні іноземні інвестиції

Література: 1 -20

Практичне заняття №6

Тема: ТНК у системі сучасної світової економіки.

Мета: оволодіти знаннями передумов розміщення транснаціональних компаній та наслідками їх діяльності.

Питання для обговорення:

1. Сутність ТНК у системі МЕН
2. Фактори розміщення і причини виникнення ТНК
3. Структура і типи ТНК
4. Міжнародно-правове регулювання ТНК

Література: 1 -20

Практичне заняття №7

Тема: Міжнародний кредит.

Мета: оволодіти теоретичними знаннями природи міжнародного кредиту, його можливих джерел, а також механізму одержання і використання кредитних ресурсів.

Питання для обговорення:

1. Сутність і форми міжнародного кредиту.
2. Інструменти міжнародного кредитування.
3. Оцінка обсягів міжнародного кредитування.
4. Показники заборгованості країн.

Література: 1 -20

Практичне заняття №8

Тема: Світовий ринок праці та міжнародні міграційні процеси.

Мета: вивчити закономірності формування світового ринку праці та його структури, а також причини та наслідки сучасної трудової міграції.

Питання для обговорення:

1. Основні світові ринки робочої сили.
2. Тенденції розвитку міжнародного ринку робочої сили.
3. Суть та види міжнародної міграції робочої сили.

4. Економічні ефекти міжнародної трудової міграції.
  5. Регулювання міграційних процесів.
  6. Вплив інтелекту: причини та наслідки.
  7. Участь України в міжнародних міграційних процесах.
- Література: 1 -20

Практичне заняття №9

Тема: Світова валютна система.

Мета: вивчити сутність, структуру, механізм функціонування світової валютної системи.

Питання для обговорення:

1. Суть міжнародних валютних відносин.
2. Види валютних систем.
3. Еволюція валютної системи.
4. Валютні курси.
5. Котирування валют.
6. Конвертованість валют.
7. Валютні ринки та валютні операції.

Література: 1 -20

Практичне заняття №10

Тема: Міжнародні розрахунки.

Мета: знати типи та види міжнародних розрахунків, а також їх форм за критеріями надійності, строковості та вартісних параметрів.

Питання для обговорення:

1. Поняття міжнародних розрахунків.
2. Форми міжнародних розрахунків та їх порівняльна характеристика.
3. Роль світових фінансових центрів у міжнародних розрахунках.

Література: 1 -20

Практичне заняття №11

Тема: Платіжний баланс та макроекономічна рівновага.

Мета: оволодіти методиками складання платіжного балансу, уміти його аналізувати та відображати зовнішньоекономічні операції країн за його статтями.

Питання для обговорення:

1. Суть та структура платіжного балансу.
2. Фактори, що впливають на платіжний баланс.
3. Способи балансування сальдо платіжного балансу.
4. Методи регулювання платіжного балансу.
5. Проблеми зовнішньої заборгованості.
6. Поняття внутрішньої та зовнішньої рівноваги. Модель Р.Манделла-Флеміга.

Література: 1 -20

Практичне заняття №12

Тема: Новий світовий економічний порядок: науково-методологічні основи.

Мета: оволодіти теоретичним та методичним інструментарієм визначення форм і рівнів регіональної економічної інтеграції.

Питання для обговорення:

1. Novus ordo mundi
2. Новий економічний порядок: гносеологічний зміст та функціональна спрямованість
3. Фінансові інструменти в системі нового світового економічного порядку
4. Валютна дилема у світовому економічному порядку
5. Інтеграція зон вільної торгівлі – основа глобального прийняття нового світового економічного порядку

Література: 1 -20

Практичне заняття №13

Тема: Глобальні цивілізаційні процеси в системі світового економічного порядку

1. Загальнотеоретична схема еволюції цивілізацій.
2. Глобальний ландшафт світової цивілізації.
3. Цивілізаційні особливості європейських країн, що розвиваються.
4. Зіткнення та діалог цивілізацій.

Література: 1 -20

Практичне заняття №14

Тема: Становлення нового світового економічного порядку і Україна

Мета: оволодіти теоретичними знаннями для системної оцінки місця України на глобальній економічній арені.

Питання для обговорення:

1. Рушійні сили формування нового світового економічного порядку у XXI столітті.
2. Формування єдиної глобальної економічної цивілізації.
3. Україна в системі формування нового світового порядку.
4. Концепція національних інтересів в системі забезпечення безпеки країни.

Література: 1 -20

6. Комплексне практичне індивідуальне завдання

Варіанти КПЗ з дисципліни «Міжнародна економіка»

1. Сучасне середовище міжнародних економічних відносин (країна на вибір).
2. Соціально-економічні показники розвитку країн Східної Азії (Тихоокеанського регіону, Арабських держав, Південної Азії, Південної Європи, Латинської Америки і Карибського басейну, країн Африки та Півдня від Сахари, Східної Європи).
3. Класифікаційні ознаки країн з розвинутою економікою (за методикою МВФ).
4. Класифікаційні ознаки країн з формуванням ринкової економіки та країн, що розвиваються (за методикою МВФ).
5. Групування країн за методикою Світового Банку.
6. Сучасні особливості розвитку офшорного бізнесу у світі.
7. Аналіз галузевої структури ПІІ у світі (за даними ЮНКТАД).
8. Перспективи розвитку транснаціональної діяльності в Україні.
9. Світові центри офшорного бізнесу (Віргінські острови, Кіпр, Мальдівські, острови, Сейшельські острови тощо на вибір).
10. Проблеми діяльності зарубіжних ТНК в Україні (на прикладі конкретної компанії).
11. Структура зовнішньої торгівлі України у 2019-2022 рр.
12. Сучасні особливості аукціонної торгівлі в світі.
13. Характеристика діяльності українських компаній на світових ринках товарів і послуг.
14. Галузеві ніші України на світових ринках товарів (послуг, продуктів інтелектуальної власності).
15. Механізми розв'язання міждержавних суперечок в межах СОТ.
16. Антидемпінгові та компенсаційні розслідування України (будь-яка країна на вибір).
17. Місце України на ринку послуг (можливо на прикладі конкретної галузі).
18. Проблеми та перспективи торгівлі України науково-технічною продукцією.
19. Аналіз результатів взаємної торгівельної діяльності України і її основних торгівельних партнерів.
20. Шляхи та форми експорту капіталу (на прикладі конкретної країни).
21. Особливості надання офіційної допомоги розвитку.
22. Сучасні джерела офіційної допомоги розвитку.
23. Причини сучасної світової фінансової кризи.
24. Наслідки світової фінансової кризи для України.
25. Галузева структура ПІІ в Україні протягом 2019-2022 років.
26. Аналіз галузевої та географічної структури прямих зарубіжних інвестицій України.
27. Злиття та поглинання міжнародних компаній. (на прикладі конкретної галузі)
28. Сучасні особливості функціонування стратегічних альянсів (на прикладі конкретної галузі).
29. Проблеми втечі українського капіталу до світових офшорних центрів.
30. Галузева структура діяльності зарубіжних ТНК в Україні.

31. Проблеми діяльності зарубіжних ТНК.
32. Кредитування Європейським банком реконструкції та розвитку реального сектору економіки України (на прикладі конкретної галузі, проекту).
33. Аналіз умов кредитування МВФ української економіки.
34. Аналіз сучасної структури валового зовнішнього боргу України.
35. Шляхи вирішення зовнішньої заборгованості в Україні (в країні на вибір).
36. Реалізація проектів Світового Банку в Україні.
37. Характеристика діяльності Міжнародної фінансової корпорації (МФК).
38. Характеристика географічної структури та професійного складу «відтоку розуму» в Україні.
39. Аналіз регіональних ринків праці (на прикладі конкретного регіону)
40. Особливості формування вікового та професійного складу Європейського ринку праці.
41. Характеристика сучасних центрів тяжіння українських мігрантів.
42. Соціально-економічні наслідки зовнішньої міграції в Україні.
43. Аналіз сучасного стану платіжного балансу в Україні (будь-яка країна на вибір).
44. Фактори, що впливають на формування платіжного балансу в Україні (за останній рік).
45. Специфіка формування платіжного балансу країни, за умов девальвації (ревальвації) курсу національної валюти (на прикладі будь-якої країни)
46. Роль МВФ у регулюванні платіжних балансів країн світу.
47. Характеристика сучасних інтеграційних процесів (за вибором студента).
48. Зона вільної торгівлі між Україною і ЄС.
49. Транскордонне співробітництво України з ЄС.
50. Реалізація програм допомоги ЄС в Україні (на прикладі конкретного сектору).
51. Стратегія співпраці України з ЄС (України і іншої країни світу).
52. Сучасні особливості розвитку інтеграційних процесів.
53. Негативні наслідки розвитку глобалізації в Україні.
54. Сучасні прояви та характеристики фінансової глобалізації.
55. Шляхи вирішення глобальної проблеми (на прикладі будь-якої глобальної проблеми).
56. Пріоритети ООН у боротьби зі зміною клімату і глобальним потеплінням.
57. Проблеми урбанізації міст у глобалізованому світі.

7. Самостійна робота.

Організація самостійної роботи студентів вимагає особливої уваги, тому, що частина питань, кожної теми виноситься на самостійне вивчення студентами. Самостійна робота студента забезпечується системою навчально-методичних засобів, передбачених кафедрою для вивчення навчальної дисципліни. Методичні матеріали передбачають можливість проведення самоконтролю (питання, тестування) з боку студента. Самостійна робота над засвоєнням дисципліни може виконуватися у читальних залах академії, навчальних кабінетах та комп'ютерних лабораторіях, в домашніх умовах. Кафедра забезпечує консультації з окремих найскладніших тем курсу. Викладачі кафедри здійснюють також поточний і підсумковий контроль та аналізують результати самостійної роботи студента.

Навчальний матеріал, передбачений для засвоєння під час самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль поряд з навчальними матеріалом, який опрацьовується на навчальних заняттях.

№	Тематика	Форма представлення
1.	Різні типи класифікацій країн за рівнем соціально-економічного розвитку.	Підготовка есе з проблемних питань
2.	Принципи МЕВ, історія розробки і впровадження принципів у систему МЕВ, сутність принципів, їх дієвість та роль у розвитку МЕВ.	
3.	Суб'єкти МЕВ України.	
4.	Основні кількісні та якісні характеристики діяльності ТНК	
5.	Галузева діяльність ТНК	
6.	Індекс транснаціональності	
7.	Вплив ТНК на країни базування та приймаючі країни	
8.	Спеціальний режим інвестиційної діяльності ВЕЗ в Україні.	
9.	Рециклінг в Україні та світі.	
10.	Особливості визначення переліку країн, які можна віднести до офшорних зон	
11.	Показники руху капіталу.	
12.	Характерні риси сучасного етапу міжнародного руху капіталу.	
13.	Експорт підприємницького капіталу та його види.	
14.	Міжнародна офіційна допомога розвитку.	
15.	Світові фінансові ресурси.	
16.	Джерела зовнішнього фінансування країн.	
17.	Функціональна, інституціональна, валютна та географічна структура світового фінансового ринку.	
18.	Основні світові фінансові центри, передумови їх формування.	
19.	Транснаціональні банки, основні показники та результати діяльності.	
20.	Світові фінансові кризи.	
21.	Зв'язок міжнародного фінансового ринку з іншими	

	ресурсними ринками.	
22.	Міжнародний кредит, його функції та принципи.	
23.	Форми міжнародного кредитування.	
24.	Грошовий та фондовий ринки, їх сегменти.	
25.	Міжнародні кредитно-фінансові інститути та їх діяльність.	
26.	Проблема зовнішньої заборгованості та шляхи її розв'язання	
27.	Доцільність підтримання фіксованого курсу валюти для забезпечення рівноваги платіжного балансу	
28.	Вплив системи плаваючих курсів валют для забезпечення рівноваги платіжного балансу	
29.	Кейнсіанська теорія вирівнювання платіжного балансу	
30.	Класична теорія вирівнювання платіжного балансу	
31.	Структура торговельного балансу	
32.	Складові балансу послуг	
33.	Структура балансу руху капіталів і кредитів	
34.	Сучасна класифікація (розгорнута) статей платіжного балансу за методикою МВФ	
35.	Особливості формування платіжного балансу України.	

8. Тренінг з дисципліни

Тематика тренінгу

1. Оцінювання та аналіз показників Євростату, використовуючи дані за офіційним посиланням <https://ec.europa.eu/eurostat/web/main/data/database>.

The screenshot shows the Eurostat website's database interface. At the top, there is a search bar and navigation links for 'Home', 'Data', 'News', 'Publications', 'About us', 'Contact us', and 'Help'. The 'Data' menu is expanded, showing 'Database'. Below this, there is a 'NEW DATA NAVIGATION TREE' section with a link to explore the new data navigation tree. The main content area displays a 'DATABASE' section with a tree view of categories: 'Data navigation tree', 'Database by themes', 'General and regional statistics', 'Economy and finance', 'Population and social conditions', 'Industry, trade and services', 'Agriculture, forestry and fisheries', 'International trade', 'Transport', 'Environment and energy', and 'Science, technology, digital society'. There are also 'Tables by themes' listed below. At the bottom, there is a cookie consent banner and a Windows taskbar showing the date 26.12.2022.

База даних за темами	Database by themes
Загальна та регіональна статистика	General and regional statistics
Економіка і фінанси	Economy and finance
Населення та соціальні умови	Population and social conditions
Промисловість, торгівля та послуги	Industry, trade and services
Сільське, лісове та рибне господарство	Agriculture, forestry and fisheries

Міжнародна торгівля	International trade
Транспорт	Transport
Навколишнє середовище та енергетика	Environment and energy
Наука, технології, цифрове суспільство	Science, technology, digital society
Загальна та регіональна статистика	General and regional statistics
Економіка і фінанси	Economy and finance
Населення та соціальні умови	Population and social conditions
Промисловість, торгівля та послуги	Industry, trade and services
Сільське, лісове та рибне господарство	Agriculture, forestry and fisheries
Міжнародна торгівля товарами	International trade in goods
Транспорт	Transport
Навколишнє середовище та енергетика	Environment and energy
Наука, технології, цифрове суспільство	Science, technology, digital society
Таблиці про політику ЄС	Tables on EU policy
Індикатори процедури макроекономічного дисбалансу	Macroeconomic imbalance procedure indicators
Індикатори євро / РЕЕІ	Euro indicators / PEEIs
Індикатори циклічної економіки	Circular economy indicators
Індикатори сталого розвитку (Інформаційна записка)	Sustainable development indicators (Information note)
Показники зайнятості та соціальної політики	Employment and social policy indicators
Європейський стовп соціальних прав (EPSR)	European pillar of social rights (EPSR)
Якість життя	Quality of life
Інтеграція мігрантів і діти в міграції	Migrant integration and children in migration
Показники економічної глобалізації	Economic globalisation indicators
Рівність (вік і стать)	Equality (age and gender)
Якість зайнятості	Quality of employment
Агроекологічні показники	Agri-environmental indicators
Зміна клімату	Climate change
Статистика, пов'язана з навичками	Skills-related statistics
молодість	Youth

1. На основі даних з пункту 1 прорахувати проаналізувати наступні показники:

1) індекс відкритості галузі промисловості стосовно до світового ринку (*Level of Industry Exposure: Export Proportion of Total Trade – EPTT*); розраховують як відношення експорту галузі до загального обсягу зовнішньої торгівлі галузі:

$$EPTT_i = \frac{Exp_i}{Exp_i + Imp_i}$$

де

Exp_i – експорт i -ї галузі;

Imp_i – імпорт i -ї галузі.

Значення індексу $EPTT_i$ перебуває в межах $[0;1]$, і якщо $EPTT_i = 0$, то галузь промисловості i тільки імпортує, а за $EPTT_i = 1$ – тільки експортує товари.

2) індекс уведеності галузі промисловості у світовий ринок (*Level of Industry Exposure: Export Proportion of GDP – EPGDP*) визначають відношенням експорту галузі промисловості i до ВВП країни:

$$EPGDP_i = \frac{Exp_i}{GDP}.$$

3) квота імпортованих товарів кінцевого споживання у загальному споживанні країни: $q_{Imp\ cons} = \frac{Imp_{cons}}{C}$.

Організація і проведення тренінгу

Вступна частина проводиться з метою ознайомлення студентів з темою тренінгового заняття.

Організаційна частина полягає у створенні робочого настрою у колективі студентів, визначенні правил проведення тренінгового заняття. Можлива наявність роздаткового матеріалу у вигляді таблиць, бланків документів.

Практична частина реалізовується шляхом виконання завдань у групах студентів у кількості 3-5 осіб з певних проблемних питань теми тренінгового заняття.

Підведення підсумків. Обговорюються результати виконаних завдань у групах. Обмін думками з питань, які виносилися на тренінгові заняття.

9. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни “Міжнародна економіка” використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- залікове модульне тестування та опитування;
- оцінювання результатів КПЗ;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- ректорська контрольна робота;
- екзамен.

10. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни “Міжнародна економіка” визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги складової залікового кредиту:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2 (ректорська контрольна робота)	Заліковий модуль 3 (підсумкова оцінка за КППЗ, враховуючи поточне опитування)	Заліковий модуль 4 (екзамен)
20%	20%	20%	40%
1. Опитування під час заняття (7 тем по 5 бал = 35 балів) 2. Письмова робота = 65 балів	1. Усне опитування під час заняття (7 тем по 5 балів = 35 балів) 2. Письмова робота = 65 балів	1. Написання тезахистКППЗ=80балів. 2. Виконання завданьпід час тренінгу = 20балів	Теоретичні питання (2 питання) – по 30 балів, макс. 60 балів Задача (1 задача) – макс. 40 балів . Завдання 1 = 20 балів 2. Тестові завдання (20 тестів по 2 бали за тест) =40 балів 3. Задача (1 задача) =40 балів

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

За шкалою університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№	Найменування	Номер теми
1.	Мультимедійне забезпечення викладання лекцій (проектор; <i>on-line</i> платформи: <i>ZOOM</i> ; <i>GoogleMeet</i>)	1-14
2.	Система дистанційного навчання ЗУНУ <i>moodle.wunu.edu.ua</i>	1-14
3.	Пакет прикладних програм базових інформаційних технологій: <i>MS Office</i>	1-14
4	Телекомунікаційне програмне забезпечення (<i>InternetExplorer</i> , <i>Opera</i> , <i>GoogleChrome</i> , <i>Firefox</i>)	1-14

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Савельєв, Є. В. Міжнародна економіка [Текст] : підручник / Є. В. Савельєв, І. Я. Зварич. - 4-те вид., переробл. та доповн. - Тернопіль : ТНЕУ, 2018. - 424 с.
2. Міжнародна економіка: теорія і практичні завдання: навчальний посібник для студентів економічних спеціальностей очної й заочної форми навчання за редакцією проф. Архієресва С.І. / Я.А. Максименко. – Харків : Видавництво Іванченка І.С. , 2018. – 124 с.
3. Грінько, І. М. Міжнародні фінанси [Електронний ресурс] : навчальний посібник для студентів, які навчаються за спеціальністю 051 «Економіка», спеціалізацією «Міжнародна економіка» за денною формою навчання / І. М. Грінько ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Електронні текстові дані (1 файл: 1,6 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. – 109 с.
4. Міжнародні фінанси: підручник. / Горбач Л. М., Плотніков О. В. — К.: Видавничий дім «Кондор», 2019. — 528 с.
5. Міжнародна економіка : навч. посібник / В. П. Решетило, О. В. Бервено, Г. В. Стадник та ін.; за заг. ред. В. П. Решетило, О. В. Бервено; Харк. нац. ун-т міськ. госпва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ, 2020. 262 с.
6. Світова економіка: навчальний посібник / За ред. Ю.Г. Козака, В.В. Ковалевського, Н.С.Логвінової. –Київ: ЦУЛ, 2019. – 328с.
7. Зовнішньоекономічна діяльність України в системі глобальних конкурентних відносин: агропродовольчий вимір[Текст] : [колект.] монографія / [О. І. Павлов та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф. О. І. Павлова ; Одес. нац. акад. харч.технологій, Каф. економіки пром-сті. - Одеса : Астропринт, 2019. - 269 с.: - ISBN 978-966-927-453-3
8. Міжнародна торговельна діяльність [Текст] : підручник / [В. В. Рокоча та ін. ; наук. ред. В. В. Рокоча] ; ВНЗ "Ун-текономіки та права "КРОК". - Київ : ВНЗ "Ун-т економіки та права "КРОК", 2018. - 696, [1] с.: - ISBN 978-966-170-025-2
9. Борисова Т. М. Міжнародна економічна конкуренція [Текст] : навч. посіб. / Т. М. Борисова ; Тернопіл. нац. екон. ун-т.- Тернопіль : ТНЕУ, 2019. - 231 с.: - ISBN 978-966-654-528-5
10. International Economics Theory and Policy. SIXTH EDITION. Paul R. Krugman, Maurice Obstfeld
http://course.sdu.edu.cn/G2S/eWebEditor/uploadfile/20120417191243_590081573385.pdf
11. Salvatore, Dominick. International economics [electronic resource] / Dominick Salvatore. – 11th ed. 1 online resource. Includes index. Description based on print version record and CIP data provided by publisher; resource not viewed. ISBN 978-1-118-17793-8 (cloth) 1. International economic relations. I. Title. HF1411 337–dc23 <https://ccsuniversity.ac.in/bridge-library/pdf/Dominick-Salvatore-International-Economics.pdf>
12. The core teamthe economy: a south asian perspective<https://www.core-econ.org/the-economy-south-asia/>
13. WTO. Trade and tariff datahttps://www.wto.org/english/res_e/statis_e/statis_e.htm
14. World trade statistics : Exports, Imports, Products, Tariffs, GDP and related Development Indicator. <https://wits.worldbank.org/CountryProfile/en/WLD>
15. IMF <https://www.imf.org/en/Home>
16. World Economics<https://worldeconomics.com/>
17. OECD Statistics. <https://stats.oecd.org>
18. Basic Sources of International Economic Statistics<https://libguides.princeton.edu/internationalecon/major>
19. Journal of International Economics - ScienceDirect.com<https://www.sciencedirect.com/journal/journal-of-international-economics>

